

Fluiter *Phylloscopus sibilatrix* broedvogel op Vlieland

Op Vlieland is de Fluiter volgens Spaans & Swennen (1968) een doortrekker in zeer klein aantal van begin mei tot half juni. De soort is in ons land het kortst van alle loofzangers aanwezig, en het aantal broedvogels op de Waddeneilanden zou verwaarloosbaar klein zijn (Hustings 1987). De favoriete broedbiotoop bestaat in Nederland uit opgaand loofbos en gemengd bos met een gesloten bladerdek, een ijle struiklaag en een karige plantengroei op de bodem (Hustings 1987). De laatste 10-15 jaar wordt op Vlieland een bosbeheer nagestreefd waarbij het loofhout (vooral zomereik en zachte berk) meer ruimte wordt gegeven door extra dunning van de opstanden zwarte den. Hierdoor zijn denbossen ontstaan met verspreide, ijle groepen loofhout en een pleksgewijze struiklaag. De open bodem is bedekt met grassen en plaatselijk met kamperfoelie, varens en/of bramen.

In 1978 merkte ik voor het eerst een zingende Fluiter op in het oostelijke bosgedeelte van Vlieland. Het biotoop betrof een opgaand berkenbos met een schaarse ondergroei van grassen, bramen en varens. Aanwijzingen voor een broedgeval waren echter niet aanwezig. In 1989 werden door mij 18-20 zangposten van de Fluiter gelokaliseerd in hetzelfde c. 200 ha grote boscomplex. In dit gebied werden op 25 juni twee nesten met jongen gevonden. Alarmerende Fluïters waren al van verre te horen. Dit was vooral het geval wanneer er honden of Vlaamse Gaaien *Garrulus glandarius* in de buurt waren. Het ene nest lag in een opstand verspreide, opgaande zeedennen met hier en daar zomereik en berk en een open bodemvegetatie van kamperfoelie, grassen en mossen. Het nest zelf was gemaakt onder een dode zeedentak in een pakket dode zeedennaalden met een zijwaartse opening gericht op

het noorden. Het tweede nest bevond zich in een biotoop met verspreide opgaande zwarte dennen, pleksgewijs struikvormige zomereiken en een dichte grassenvegetatie met wat bramen en varens. Dit nest was gebouwd in dode grassen en had een zijwaartse opening gericht op het noorden. De jongen van het eerste nest zijn op 29 en 30 juni uitgevlogen, die van het tweede nest op 26 en 27 juni. In de overige territoria werden geen aanwijzingen voor broedgevallen gevonden.

Aangezien de oudervogels van beide nesten weinig schuw bleken, en op een afstand van c. 10 m van de waarnemer gewoon doorgingen met het voeren van de jongen, kon het voedsel nader worden bestudeerd. Bij het eerste nest werd gedurende vijf uur en 18 minuten waargenomen, bij het tweede nest gedurende twee uur en 50 minuten. De waarnemingen bij de nesten werden op dezelfde tijd van de dag en onder vrijwel dezelfde weersomstandigheden (zon, weinig wind) verricht. In tabel 1 zijn de aantallen prooien per soort en per nest samengevat. Hieruit valt af te leiden dat ook grote insecten als langpootmuggen en gaasvliegen werden gevoerd. De Fluïters van het ene nest voerden naar verhouding echter veel meer langpootmuggen. Een verklaring hiervoor is te vinden in de aanwezigheid van zeedennen in de omgeving van het eerste nest. Duidelijk kon worden waargenomen hoe de vogels deze prooi soort, die op en tussen de ruwe schors van de zeedennen talrijk voorkwam, vingen. Rond het tweede nest ontbraken zeedennen.

Summary *Confirmed breeding of the Wood Warbler Phylloscopus sibilatrix on the isle of Vlieland*

In spring 1989, 18-20 territories of Wood Warbler were noticed in the forests on the isle of Vlieland. Two nests with young were found on 25 June. No evidence of breeding was obtained in the remaining territories. Food composition was determined, while watching the parents feeding the young (tab. 1). Differences in food between both nests are attributed to differences in nesting habitat.

Literatuur

- HUSTINGS F. 1987. Fluiter *Phylloscopus sibilatrix*. In SOVON, Atlas van de Nederlandse vogels, p.436-437. Samenwerkende Organisaties Vogelonderzoek Nederland, Arnhem.
- SPAANS A. L. & SWENNEN C. 1968. De vogels van Vlieland. Meded. K. ned. natuurrh. Veren. 75.

G. Th. de Roos, Dorpsstraat 198, 8899 AP Vlieland

Tabel 1. Samenstelling van het voedsel van Fluïters in twee territoria met nestjongen op Vlieland. *Food composition of Wood Warblers in two territories with nestlings on the isle of Vlieland.*

Prooidier Prey	Nest 1	Nest 2
Wesp (Vespidae)	9	5
Bij (Apidae)	1	1
Gaasvlieg (Chrysopidae)	15	4
Nachtvlinder (Heterocera)	4	2
Spanrups (Geometridae)	2	0
Uilrups (Noctuidae)	1	0
Groene rups (Rhopalocera)	19	13
Langpootmug (Tipulidae)	42	5
Zweefmug (Syrphidae)	41	16
Zwarte vlieg (Agramyzidae)	2	0
Spin (Araneae)	1	0